

■ جریان دانشجویی راهی جز باز تعریف خود به‌عنوان یک گروه میانی در مناسبات اجتماعی ندارد. دوگانه «در حاکمیت» و «بر حاکمیت» بودن جنبش دانشجویی صرفا بخش قابل توجهی از ظرفیت بالقوه این گروه را هدر می‌دهد. حوادثی همچون دی ۹۶ و آبان ۹۸ بخوبی جای خالی جنبش دانشجویی را به‌عنوان گروهی پیشرو و متعهد که خارج از این دوگانه توانایی کنترل و هدایت اعتراضات عمومی به سمت و سوی اصلی را داشته باشد نشان داد

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

هست و نیست یاران دبستانی

گروه سیاسی؛ هرچند ۱۳ آبان به واسطه تسخیر لانه جاسوسی آمریکا به‌عنوان نماد استکبارستیزی دانشجویان شناخته می‌شود اما ۱۶ آذر ماه واقعه شهادت ۳ دانشجوی دانشگاه تهران که به دلیل اعتراض به سفر معاون رئیس‌جمهور وقت ایالات‌متحده آمریکا به‌ایران توسط رژیم ستم‌شاهی به شهادت رسیدند، مقطعی ویژه در فعالیت‌های استکبارستیزانه دانشجویان ایران قلمداد می‌شود. این تاریخ بویژه پس از انقلاب اسلامی نقطه اوج فعالیت تشکل‌های دانشجویی در دانشگاه‌های کشور مان بوده و هر ساله شاهد پرگزاری برنامه‌های متعدد دانشجویی در مراکز آموزش عالی هستیم. امسال با توجه به شرایط ویژه اقتصادی و بویژه تحولات اخیر در کشور که پس از بی‌تدبیری دولت در اجرای غلط طرح افزایش قیمت سوخت رخ داد، انتظار می‌رود وجه اعتراضی برنامه‌های ۱۶ آذر دانشجویان نسبت به عملکرد دولت بیش از سال‌های گذشته باشد. همچنان که شاهدیم در برنامه‌های اعلام شده، دعوت از شخصیت‌های منتقد دولت در نشست‌های ۱۶ آذر امسال به‌مراتب بیشتر از چهره‌های دولتی یا اصلاح‌طلبان حامی دولت بود. از سوی دیگر آسیب‌شناسی عملکرد تشکل‌های دانشجویی در مقاطع مختلف همواره یکی از موضوعات قابل تامل بوده است. دانشگاه بویژه از اواسط دهه ۷۰ همواره یکی از عناصر تاثیرگذار در مناسبات کلان سیاسی و همچنین گفتمان‌ساز در عرصه جامعه بوده است. این تاثیرگذاری بویژه در مقاطع سرنوشت‌ساز چون انتخابات دوجندان بوده و هست تا جایی که بسیاری از احزاب و جریان‌های سیاسی را به طمع یارگیری از تشکل‌های دانشجویی انداخته است. بسیاری از صاحب‌نظران همین موضوع یعنی ایفای نقش پیاده‌نظام برای احزاب به جای نقش آفرینی مستقل توسط برخی تشکل‌های دانشجویی در دهه گذشته را عاملی مهم در کم‌رنگ شدن مناسبات دانشگاه و جامعه می‌دانند. در پرونده پیش‌رو وضعیت فعلی جنبش دانشجویی و مهم‌ترین آسیب‌های وارده به آن را در سال‌های اخیر مرور کرده‌ایم.

تأملی بر چالش‌های حال حاضر جنبش دانشجویی مسلمان

و طرحی نو در اندازیم…!

این دوگانه از یک سو بخشی از جریان دانشجویی با انتخاب «حاکمیت‌ستیزی» یا به بیان روشن‌تر «فقی ساختاری» دنبال ناکجاآبادی برای برپا ساختن ایده‌ها و آرمان‌های دست‌نخورده خود است و متقابل آن نیز بخشی دیگر از بدنه فعال جریان دانشجویی از بیم مبتلا نشدن به انگارهای اپوزیسیونی سعی می‌کند نقش خود را به سطح یک روایت عمومی برای توجیه معضلات و مشکلات تقلیل دهد. وجود چنین دوگانه‌ای بیش از هر زمان موجب «انفعال» سیاسی و اجتماعی را در بدنه جنبش دانشجویی ایجاد کرده است، چگونگی این انفعال برای دسته دوم روشن و واضح است اما برای دسته اول به شکل قابل تأملی متناقض است. رادیکالیسم سیاسی حول محور مفاهیمی همچون آزادی، عدالت و… هرچند فضای مطالبه‌گری را پررئسور می‌کند اما زمانی که به سبب ساختاری برای ایجاد بود برسد، تبدیل به کلیشه‌ای انفعالی می‌شود. بر این اساس بخش مهمی از بدنه دانشجویی مسلمان و متعهد با دچار شدن به این چالش در حال خلق ادبیاتی است که مقدمه آن با موخره‌اش سازگاری ندارد؛ ادبیاتی که در بدو امر تأکیدی حداکثری بر گفتمان انقلاب اسلامی دارد اما بعد اجرایی آن شباهت زیادی با ادبیات براندازی داشته و این دقیقاً همان نقطه‌ای است که بخش قابل توجهی از ظرفیت ایجاد

جریان دانشجویی را به‌علت مبتلا شدن به ساختارستیزی به انفعالی برهیاھو دچار می‌کند. انفعالی که در سایه این ادبیات در میان تشکل‌های دانشجویی را می‌توان احیای شعارهای اصل انقلابی و گام برداشتن بر مبنای مجموعه آنها دانست. نداشتن منفعت مادی از قبل فعالیت سیاسی و اجتماعی مهم‌ترین عامل ممیزه میان جریان‌ات دانشجویی و احزاب سیاسی است، خنثی کردن چنین جریان‌اتی از فضای آرمانگرایانه که در بلندمدت آنها را دچار پراگماتیسم سیاسی خواهد کرد، جنبش دانشجویی را از اصالت و کارویژه اصلی خود دور می‌کند. تفسیرهای مبتنی بر اصالت مطامع سیاسی سد راه محکمی در مقابل سیل فضای ایجادیی و عدالتخواهانه جریان دانشجویی است که نفی آن، این جریان را از هویت اولیه خود دور می‌کند. بر این مبنا شاید بخش قابل توجهی از رکود حاکم بر فضای جریان

در چنین موقعیتی جریان دانشجویی راهی جز باز تعریف خود به‌عنوان یک گروه میانی در مناسبات اجتماعی ندارد. دوگانه «در حاکمیت» و «بر حاکمیت» بودن جنبش دانشجویی صرفاًبخش قابل توجهی از ظرفیت بالقوه این گروه را هدر می‌دهد. حوادثی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

دانشجویی مسلمان را بتوان در انتخاب گزینشی آرمان‌های انقلابی‌اش جست‌وجو کرد. باید پذیرفت که عمل سیاسی بدون داشتن نقشه هویتی فضای دانشجویی را به سمت و سوی مطلوبی نخواهد کشاند.

جنبش دانشجویی به حسب ماهیت خود همواره ظهور آبی، مقطعی و عمدتاً واکنشی داشته است، به گونه‌ای که عمده نقطه‌عطف‌های تاریخ این جنبش را حوادث مهم و برجسته تاریخی شکل می‌دهد. در روشن‌ترین مثال برای این امر می‌توان به خود حادثه ۱۶ آذر ۳۲ به‌عنوان یک واکنش نسبت به فضای ساکودت‌ای ۲۸ مرداد اشاره کرد که در آن دانشجویان استبدادستیزی خود را همسو باستکبارستیزی کرده و اعتراض خود را در مقابل حضور نیکسون در دانشگاه نمایان کردند.

این خصلت جنبش دانشجویی باعث شده است تا امر اجتماعی و لزوم بازتولید کارویژه ایجادیی برای آن مورد غفلت قرار گیرد. مقطعی و واکنشی بودن فعالیت جریان دانشجویی به شکلی گریزنابذیر باعث شده نگرش حاکم بر عمده‌فعالان عرصه، معطوف به حوادث برجسته برای تغییر دادن بستر شکل‌گیری آنها باشد و کمتر نگاهی نسبت به لزوم تحول آفرینه در عرصه عمومی ایجاد شود. به زبانی ساده‌تر، جریان دانشجویی این روزها در مواردی بیش از آنکه دیوار میان دانشگاه و خیابان را بردارد، خود در مناسبات درونی خویش تبدیل به حجابی برای عدم این ارتباط‌گیری شده است.

با این همه اقداماتی از قبیل ورود دانشجویان به مساله کارگران هیکو و هفت تپه که با استقبال و تأیید رهبر حکیم انقلاب نیز مواجه شد مصادیقی از این خط‌شکنی و اصلاح رویه محسوب می‌شود.

تبدیل شدن «قیبانه اجرایی» به «سنت» و حلول این سنت در پیش «نظام ارزشی» یک مجموعه از بزرگ‌ترین آفت‌هایی است که جریان دانشجویی تا حد زیادی با آن مواجه‌است. گذار نسلی، تغییر گفتمان‌های سیاسی، تحول گسترده در ابزار ارتباطی، تغییر در شفاف‌های فعال اجتماعی و… موجب شده است عمده سنت‌های تثبیت شده در فضای جریان دانشجویی با معضل عدم مقبولیت و کارآیی مواجه شوند اما تبدیل شدن این سنت‌ها به نظام ارزشی تشکل‌های دانشجویی امکان تغییر مسیر و اصلاح رفتاری را تا حد زیادی دشوار کرده است، از همین رو عجیب نخواهد بود اگر زبان جریان دانشجویی را در خیلی از موارد زبانی منسوخ شده که فاقد توانایی حداکثری در ارتباط‌گیری با فضای حال حاضر دانشگاه است تصور کنیم.

یقیناً احیای جنبش دانشجویی و مدیدن روحی از کنشگری اجتماعی که لزوماً در کالبد حوادث بحرانی خود را نمایان نساذه نیازمند قناست‌زدایی از بخش قابل توجهی از سنت‌های فراگیر در رفتار جریان دانشجویی مسلمان است.

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

پرونده «وطن امروز» به مناسبت شصت و ششمین سالگرد واقعه ۱۶ آذر و موقعیت فعلی جنبش دانشجویی

شنبه ۱۶ آذر ۱۳۹۸
وطن امروز | شماره ۲۸۰۹

یادداشت

یک تاریخ مهجور و فراموش شده!

صادق فرامرزى
روزنامهنگار

بعد از حوادث المپیک ۱۹۷۲ مونیخ و گروگانگیری تعدادی از ورزشکاران اسرائیلی توسط گروه فلسطینی «سینامبر سیاه» سازمان دانشجویان فلسطینی در آلمان غیرقانونی اعلام شد و تعدادی از رهبران آن به اسرائیل تحویل شدند که همگی آنها در نهایت به سرانجامی جز اعدام نرسیدند. در اعتراض به این عمل ناچوارانه پلیس آلمان، تعدادی از دانشجویان فلسطینی که به دفتر اتحادیه عرب در شهر بن مرجهه کمرده بودند به دام پلیس افتادند و محاصره شدند. دفتر مزبور به دلیل برخورداری از مصونیت دیپلماتیک نمی‌توانست مورد یورش پلیس قرار گیرد، در این شرایط و زمانی که بحث‌ها پیرامون امکان یا عدم امکان حمله پلیس به دانشجویان فلسطینی بالا گرفته بود تعدادی از اعضای «کنفدراسیون دانشجویان و محصلان ایرانی در خارج کشور» موفق شدند آنها را مخفیانه به پناهگاهی در خارج از سفارت انتقال دهند. روش کار به این صورت بود که ایرانیان وارد سفارت می‌شدند و لباس‌های‌شان را با فلسطینیان تعویض می‌کردند و فلسطینی‌ها بی‌آنکه توسط پلیس شناسایی شوند محل سفارت را ترک می‌کردند و پلیس در نهایت نتوانست بین گروه ایرانی و فلسطینی تفاوتی قائل شود. این ماجرا می‌توانست سناریوی یک فیلم سینمایی جذاب باشد اما ناگزیریم بگوییم این ماجرا صرفاً یکی از صدها حادثه‌ای بوده است که توسط جنبش دانشجویی ایران در جریان مبارزات پیش از انقلاب اسلامی در قلب اروپا رخ داده است. حالا این زنجیره را می‌توان به سایر حوادث و تجربیاتی که جنبش دانشجویی ایران به درستی با غلط سیری کرده است تعمیم داد. چه چیزی می‌ماند؟

یک تاریخ مهجور و فراموش‌شده!

شاید از این نمونه نادر و مجموعه نوآوری از این دست که پس از گذر زمان به دست فراموشی سپرده شده و کمتر کسی پرداختی به آنها داشته است بتوان نتیجه‌ای عام‌تر گرفت و آن تبدیل شدن جنبش دانشجویی ایران به سه‌سورهای فاقد متولی در فضای فکری و سیاسی کشورمان است، به گونه‌ای که در عمده تاریخ‌نگاری‌های انجام شده و سیاست‌گذاری‌های مربوط به حال حاضر کمتر نگاهی به نقش آفرینی و ظرفیت بالقوه این جریان نشده‌است و عمده دولت‌ها نیز اقدامی فراتر از نگاهی متایه یک بلندگوی انتخاباتی به این جریان نداشته‌اند. برای مثال در دولت تدبیر و امید که بارها مدعی احیای فضا برای جریان دانشجویی بوده است تنها حضور غیرتشریفاتی رئیس‌جمهور در دانشگاه تهران که اجازه حضور به تمام دانشجویان و سخنرانی تمام تشکل‌های دانشجویی داده شد به چند ماه پیش از انتخابات دوره دوازدهم ریاست‌جمهوری بر می‌گردد و در نهایت از آن جلوسه یک فیلم انتخاباتی برای رئیس‌جمهور و تعداد معدودی از کلیپ‌های سخنرانی دانشجویان که در رسانه‌ها انتشار یافت باقی ماند. تلاش‌ها برای به بیرامه رفتن ظرفیت جریان دانشجویی در مقطعی به سستی رفت که حتی فریاد رهبر حکیم انقلاب را نیز در آورد و ایشان بااین فرصت‌ان به آنها که می‌خواهند دانشگاه‌ها و دانشجورا غیرسیاسی کنند خود جلودار از تباط‌گیری با بدنه جریان دانشجویی برای زنده نگه داشتن روح و روحیه چنین فعالیت‌هایی شدند. باچنین عینکی نگاه و آنچه امروز خود را در قالب ۱۶ آذر به‌عنوان نماد و نمودی از پویایی جنبش دانشجویی عینیت می‌بخشد می‌تواند این نکته است که لزوم بازتعریف کارویژه‌های این جنبش با گسترش فضای عمومی و محیط‌های همکلامی میان گروه‌های اجتماعی امری حیاتی است، به بیان دیگر اگر روزگاری محیط دانشگاه‌ها فضای جریانات دانشجویی به‌عنوان نخستین مبدأ جدی برای کنشگری سبسی جوان محسوب می‌شد امروز با تغییر مناسبات ارتباطی بخش قابل توجهی از آنچه تا پیش از این مزیت انحصاری جریان دانشجویی بوده شکسته شده است. تکرر یافتن گفتمان‌های سیاسی و معرفتی و عبور از جامعه قفلی‌شده در دهه‌های ۷۰ و ۸۰، تضعیف اقتصادی طبقه متوسط به‌عنوان گروه غالب در فضای فعالیت‌های اجتماعی از جمله نگاهی محفوم جنبش دانشجویی، افزایش کمی دانشجویان و کاسته شدن از مزیت سابق در عضویت این گروه اجتماعی، رشد و ظهور گروه‌های جدید مرجع اجتماعی و کاسته شدن از باری که در گذشته نهاد دانشگاه در رقابت‌های اجتماعی و سیاسی به دوش می‌کشید و عواملی از این دست باعث شده است جریان دانشجویی به سمت و سویی متمایز از آنچه در دهه‌های اخیر طی کرده است گرایش یابد. با چنین نگاهی احیای مفهوم جنبش دانشجویی در معنای آتم کلمه نیازمند تغییر قواعدی اساسی در جریان نقش‌آفرینی سیاسی و اجتماعی است و این امر جز در سایه شناخت موقعیت‌های جدید میسر نمی‌شود و نقطه آغازین این تغییر جز با عبور از نگاه تشریفاتی، استانداردها و استانداردها مقدور نیست. جرقه‌هایی همچون ورود جریانات دانشجویی (بویژه در شهرستان‌ها) به‌عنوان عاملی مطالبه‌گر در فضای اعتراضات اجتماعی گویای این امر است که اجتماعی نسبی بر مدار این تغییر نگرش شکل گرفته است، در این مسیر اما آنچه همواره بیش از پیش می‌تواند خطری مبتلا به برای گروه‌های اجتماعی و از جمله جنبش دانشجویی باشد تبدیل کردن خود به ساختاری در قواعد بروکراتیک و سیستمی با کارویژه‌های ثابت است. نگاهی به تاریخچه فعالیت جریانات دانشجویی که در ابتدای این نوشتار نیز آمده است، امر است که در عمده مقاطعی که این جریان موفق به نقش‌آفرینی ماندگاری شده است این نقش‌آفرین‌ها را مرون تکیه بر یک گام پیش‌رونده و عبور از مرزهای از پیش ساخته بوده است.